

Doktorsvörn frá Háskóla Íslands: Sæmundur Rögnvaldsson

Sæmundur Rögnvaldsson varði doktorsritgerð sína í læknávisindum við læknadeild Háskóla Íslands 10. október. Ritgerðin ber heitið: Klínísk þýðing góðkynja einstofna mótefnahækkunar: Aðferðafræðilegar lausnir til að rannsaka einkennalaust forstíg

Andmælendur voru Angela Dispenzieri prófessor við Mayo Clinic í Bandaríkjunum og Lárus Steinþór Guðmundsson dós-ent við lyfjafræðideild HÍ.

Umsjónarkennari og leiðbeinandi var Sigurður Yngvi Kristinsson prófessor við læknadeild. Auk hans sátu í doktorsnefnd Elías Ólafsson prófessor, Gyða Björnsdóttir rannsakandi, Ola Landgren prófessor og Thor Aspelund prófessor.

Sæmundur Rögnvaldsson tók doktorspróf frá Háskóla Íslands 10. október síðastliðinn. Mynd / Gummar Sverrisson

Úr ágrípinu

Góðkynja einstofna mótefnahækkun er einkennalaust forstíg mergæxlis og skyldra krabbameina sem einnig hefur verið tengt við fjölda sjúkdóma. Markmið verkefnisins var að leita nýrra leiða til að leysa aðferðafræðileg vandamál og öðlast betri skilning á klínísku mikilvægi æxlisins.

Doktorinn

Sæmundur lauk stúdentsprófi frá MH og embættisprófi í læknisfræði frá Háskóla Íslands 2018. Samhliða doktorsnámi og sérnámi í almennum lyflækningum stýrir Sæmundur verkefninu „Graduate Program in Medical Science“ við læknadeild og er í rannsóknarhópi Nordic Myeloma Study Group um faraldsfræðilegar rannsóknir á mergæxli.

Hvað segir nýdoktorinn?

Af hverju vildir þú verða læknir?

Fræðilegur áhugi dró mig mest í læknisfræði en líka hvernig maður fær stöðugt tækifæri til að nýta fræðin í daglegu starfi við að hjálpa fólki. Svo fannst mér æðislegt hvernig starfinu fylgdi búningur. Ermastytting læknasloppa á Landspítala var því sérlega sár fyrir mig.

Hversu erfitt er að verða doktor á skalanum 1-10?

Þetta er langt ferli og erfiðleikastigið sveiflast til og frá. Mér fannst (og finnst) þetta bara svo skemmtilegt að mér finnst erfitt að stiga þetta. Ætli 5 sé ekki nærri lagi.

Hvað yrði þitt fyrsta verk sem heilbrigðisráðherra?

Við erum með allt of strjált og óljóst kerfi sem greiðir fyrir þjónustu fyrir aldraðra, stundum sveitarfélög, stundum ríki, stundum félagasamtök sem eru svo styrkt af ríki eða sveitarfélögum o.s.frv. Þetta gerir okkur erfitt fyrir að draga einhvern til ábyrgðar fyrir skort á þjónustu sem sjúklingar þurfa og myndu leiða til sparnaðar fyrir kerfið í heild. Mitt fyrsta verk yrði því að endurskipuleggja greiðsluferfi fyrir heimaþjónustu og endurhæfingar- og hjúkrunarrými þannig að það væri sami „vasinn“ sem greiddi fyrir þetta allt saman á lands-, landshluta- eða sveitarfélagsstigi. Þannig er hægt að rukka einhvern þegar fólk er í óviðeigandi úrræði, t.d. á spítala í stað hjúkrunarheimilis, og skapa hagræna hvata til að veita betri og hagkvæmari þjónustu. Ég myndi svo líka óska eftir samantekt á því hversu mikið almannafé fyrirtækið Origo hefur fengið til að þróa miðlægt lyfjakort og leita skýringa á því af hverju það er ekki enn komið í gagnið.

Hvaða bók, þættir, músík, líkamsrækt er best?

Ég myndi alltaf segja að *Janeway's immunobiology* sé besta bókin en ég veit ekki hvort það er í anda spurningarinnar. Ég hef haft mjög gaman af bókum Bills Brysons um lífið og tilveruna en æviminningar Richards Feynmans *Surely you're joking, Mr. Feynman* er líklega mín uppáhaldsbók.

Ég er loksins að komast í *Stranger Things* núna og mér finnst það alveg geggjað en *Breaking bad* er ennþá uppáhaldspáttaserian.

Ég hef alltaf hlustað talsvert á djass, frá Miles Davis til Avishai Cohen og EST en gellupoppið hefur verið að koma sterkt inn að undanfögnu (Ariana Grande, Zara Larson o.s.frv.).

Badminton stunda ég mest en núna þegar vetur nálgast hlakka ég til að komast á göngu- og svigskíði.

Hvað er skemmtilegast að gera þegar þú ert ekki í vinnunni?

Best þykir mér að njóta samveru með fjölskyldu og vinum. Einhver skemmtilegasta samvera sem ég veit er að spila og syngja saman. Skemmtilegast finnst mér að spila og syngja í góðri stemmningu á sviði, í partí eða á tónleikum, sérstaklega með hljómsveitunum Salsakommúnan og Band-Aids. Svo er ég líka agalegur kóríkill og var í meira en áratug í Hamrahlíðarkórnum en syng núna í Kór Hallgrímskirkju. Það eru ótrúlegir töfrar sem geta gerst í samspili og samsöng, þessi augnablik þar sem allt gengur upp og tilveran víkur fyrir músíkinni eða stemmningunni. Þessi augnablik eru hreinlega fíknivaldandi, svo er ég bara voðalega athyglissjúkur.

VISINDIN EFLA ALLA DAÐ,
ORKUNA STYRKJA, VILJANN HVESSA,
VONINA GLÆÐA, HUGANN HRESSA,
FARSÆLDUM VEFJA LYÐ OG LÁÐ.

Gísli Þór Axelsson tók doktorspróf frá Háskóla Íslands 20. september síðastliðinn. Mynd / Kristinn Ingvarsson

Doktorsvörn frá Háskóla Íslands: Gísli Þór Axelsson

Gísli Þór Axelsson varði doktorsritgerð sína í læknávisindum við læknadeild Háskóla Íslands 30. september 2022. Ritgerðin ber heitið **Millivefslungna-breytingar og öldrunartengdir þættir**

Andmælendur voru Gísli Jenkins, rannsóknarprófessor við National Heart and Lung Institute, Imperial College London, og Timothy Blackwell prófessor við Division of Allergy, Pulmonary and Critical Care Medicine, Vanderbilt University í Nashville, Tennessee. Umsjónarkennari og leiðbeinandi var Gunnar Guðmundsson prófessor og meðleiðbeinandi var Thor Aspelund prófessor,

báðir við læknadeild HÍ. Auk þeirra sátu í doktorsnefnd Gary Matthew Hunninghake, dósent við Harvard Medical School, og Vilmundur Guðnason prófessor.

Úr ágrípinu

Niðurstöðurnar sýna fram á tengsl millivefslungnabreytinga við ýmsa öldrunartengda þætti og klínískar útkomur. Til viðbótar benda niðurstöður til margra próteina sem nýrra lífvísa breytinganna í blóði, en sum þeirra hafa þekkt tengsl við öldrun. Í heild auka niðurstöðurnar þekkingu á líffræðilegum eiginleikum

og faraldsfræðilegri áhættu fólks með myndgreiningarbreytingar sem bent gætu til snemmbúinnar lungnatrefjunar.

Doktorinn

Gísli Þór fæddist á Selfossi og lauk stúdentsprófi frá Fjölbrautaskóla Suðurlands. Hann lauk embættisprófi í læknisfræði frá Háskóla Íslands 2020 og samhliða doktorsnáminu hóf hann sérnám í almennum lyflækningum við Landspítala.

Hvað segir nýdoktorinn?

Af hverju vildir þú verða læknir?

Það er merkilega erfitt að svara þessari spurningu. Ætli það hafi ekki verið einhver samblanda af áhuga á fræðunum og því að vilja gera eitthvað gagn.

Hversu erfitt er að verða doktor á skalanum 1-10?

Mjög misjafnt eftir því hvernig gengur þá stundina. Stundum svona 5-6, stundum 9.

Hvað yrði þitt fyrsta verk sem heilbrigðisráðherra?

Vonandi verð ég aldrei heilbrigðisráðherra. En heilt yfir held ég að það sé mikilvægt að það þeir hvatar sem innbyggjast í öll kerfi auki skilvirkni, en dragi ekki úr henni.

Hvaða bók, þættir, músík, líkamsrækt er best?

Ég hef lesið allt of lítið mér til skemmtunar síðustu árin. Ég held samt að ég geti mælt með bókinni *Factfulness* fyrir alla – enda fjallar hún um að byggja skoðanir sínar á gögnum. Núna er ég að horfa á *Kominsky Method* á Netflix sem eru fínasta afþreying. Ég er gömul sál þegar kemur að tónlist. Gamalt rokk er gott, Pink Floyd er best. Besta líkamsræktin er körfubolti með strákunum úr læknadeildinni.

Hvað er skemmtilegast að gera þegar þú ert ekki í vinnunni?

Að stunda útivist. Helst að labba á fjöll eða veifa flugustöng. Yfir veturinn hef ég gaman af því að horfa á íþróttir.